زیاد رەشاد قادر

کزهبای سهفهر و ئاونگی مندالی

شيعر

هه ولير ٢٠١٥

- * ناوی کتیب: کزهبای سهفهر و ئاونگی مندالی
 - * نووسینی: زیاد رهشاد قادر
 - * ژانر: شیعر
 - * دیزاینی بهرگ: باسم رهسام
 - * تايپ و ديزاينى ناوەوە: نووسەر
 - * تىراژ: ھەزار دانە
 - * نۆرەى چاپ: چاپى يەكەم، ٢٠١٥
- * شوێنی چاپکردن: چاپخانهی ڕۄٚڗٛهه لات/ ههولێر
- *ژمارهی سپاردن: له بهرپوهبهرایهتی گشتیی کتیبخانه گشتییهکان، ژمارهی
 - سپاردنی (۲۰۲)ی سالی (۲۰۱۰)ی دراوهتی

ناواخن

دیوانیکی قهشهنگ و پر له راز و نیازی گهرم/ م.عهلی سالح میران
ئەز لێرە دەڕۆم
ئەوين
بيانبوره ۱۹
خه یال ٔ۲۲
چىرۆكى بەسالداچوويەك
بههاریان سیس زستانیان تووش۲
دەمەوعەسريك شيلەي شيعر لە رۆحتەوە دەتكى ٚ
ئەمنىش سەنگەر دەگوازمەوە ئەمنىش سەنگەر دەگوازمەوە
ژهنرالی ژمارهکان
چاو۲
دەركەوتنى تۆ و ئاوابوونى من

حاشا۸
ديّمهوه
ئێوارەيەك خۆت دەكەي بە مالى دلادا
پرنسیسا من3۷
جا من غەرىبى چى ناكەم
ديمهنه كانى باكوور ۸٤
کەسى تێدا نییە ئەم شارە بیٚ تۆ ۲۹
وهرزی دووری
داگیر کهر ۹۶
رپشی شیعرم سپی دهبی و به دهستی به تال دیمهوه
رِازی گول ٚو پهروازی وشه ا
چوار نیگای ساده
ديارى ١٠٩
دلی ونبوو
دنی ونبوو
من نەبوومايە تۆ نەبوويتايە۱۱۶
من نەبوومايە تۆ نەبوويتايە۱۱۶

١٢٦	پەنجەرەكە دەكەمەوە شيبا
171	بەوەدا دەزانم
١٣٠	نیگاره چکۆلەکان
1 & &	حایک اوه کانی دیکهی نووسهر

دیوانیکی قهشهنگ و پر له راز و نیازی گهرم

پووداوهکانی دهورووبهری مروّق، به خوّشی و ناخوّشییهکانیهوه ههمهچهشن و بهردهوامن، شاعیر له ههموو کهسیّکی دیکه زیاتر ههستی پیّدهکات، زیاتر کاریگهریی خوّی بهسهریدا دهنویّنیّ، تا زیاتر تیّیدا قوول بیّتهوه، زیاتر بهرهو عالهمیّکی دیکهی دهبات، لهگهل قاقای خوّشنوودان و مهلهکردن له نیّو دونیای پر بهرائهتی مندالانی نوورین، کامهرانی ههموو گیانی دهگریّتهوه، لهگهل ئازار و ستهمی مروّقه دلّرهقهکانیش دادهمیّنی و ئازار ههموو گیانی دهگریّتهوه، شاعیر.... دهربرینی ههست و نهستهکانی و پیکهنین و پشتنی ئهسرینهکانی به دهست خوّی نییه، جگه له ههلپشتنی راز و نیازهکانی و خستنیه نیّو چوارچیّوهی چهند لاپهرهیهك شتیّکی دیکهی له دهست نایی، جاری وا ههیه ئهوهنده کاریگهرانه دهنووسیّ، ههموو خویّنهرانی پهلکیّشی دونیای خوّی دمکات و لهگهل خوّینه و لهگهل نازارهکانیشی دونیای خوّی

شاعیرهکهی (کزهبای سهفهر و ئاونگی مندالّی)یش، یهکیّکه لهم ههستیارانهی به دهوروبهری خوّی کاریگهر دهبیّت و دهوروبهریش بهخوّی کاریگهر دهکات...، ههست و نهستهکانی ئهو له کوردستانی باشوور (ههولیّر) دهست پیّدهکهن و له باکوور (وان) دهگیرسیّنهوه، ههر یهکیّکیش لهم دوو شویّنه رووداو و بهزمی خوّی ههیه..

له باشوور زیدی باوباپیرانی، راسته وخو پهیوه ندی به ژیانی خوی و خوشه ویسته کانییه و ههیه، له وی ده چیته ژووری تاریکی فیرعه و نه باس له داماوی ئه وان و دونیای نه براوه یان ده کات، ئه و ده زانی ئه وان ته نیا به کیشی پوول و پاره کانیان قورسن، ئه گینا به گیرفان و خه زنه ی به تال په راموو چه ن...

پنیان ده لین دهستکه و تنی به خته وه دی به پوول وه ده ست نایی، بیریکی له م جوّره جوّره جوّه بیریکی دیکه نییه:..

(چ داماون/ ئەوانەى وا دەزانن/ گولەكنيرى بەختيارى/ لە سوپەرماركيت دەكردرىيد.)

روو له دەسەلاتدارانى ولاتەكەى دەكات و بىسەوادىان دەردەخا، كاتى بە بەكارھىنانى پلە و پايەكانيان، دەيانەوى خۆشەويستى وەدەست بىنن:

(کێ لهوه بێسهوادتره/ که وا خهيال دهکا/ به توٚڕی دهسهلات/ ههلوٚی مهجهببهت ړاو دهکريّ..)..

زیاتر بویرانه، به په نجه ی شایه تمانی ئاماژه یان پیده کات و تییان ده پوانی، ئیوه به پاره ده توانن ده ستبه رداری خوشییه کانم بکه ن، پهنگه ده ست و قاچیشی ببرن.. به لام ناتوانن بانگی ئازادی و ئاهه نگی سه رکه و تنی لی یاساغ بکه ن:

(نا جهلادی من نا/ تق دهتوانی/ نه که ههر پاره و هیز و دهسه لاتم/ ای زهوت کهی دهتوانی دهست و قاچیشم ببری/ به لام ناتوانی هوتافکیشانی ئازادی و/ زهماوه ندی سهرکه و بین ته ده فه کهی...)، لیره دا شاعیر سهره تا بیری ده چی ئه و جه لاده گهر بتوانی دهست و قاچی ببریت، گومانی تیدا نییه ده شتوانی زمانی ببریت و نه هیلی هوتاف بکیشی.. بویه هه ر زوو بیری ده که ویته وه و له دیری دوای نه و ده لی:

(پیّت دهکری نهو پارچه گزشتهی ناوی زمانه / له بنهوه لیّم بقرتیّنی / لیّ پیّت ناکری کرتنی گزرانیی ژیانم لیّ یاساخ کهی...).

ئەو جەخت لەسەر ئەوينى خۆى دەكاتەوە، پێى لەسەر دادەگرێ، جەلادەكانى ھۆشيار دەكاتەوە ، كە گەر (دل)يشى لە دەست بدات، بەلام مەحاللە عيشق و ئەوينى خۆى لە دەست بدات:

(بۆت دەچىنتە سەر/ رەكى دلام لە قەفەزەى سىنگ ھەلكىنشى/ بەس ھەرگىز بۆت نىيە و ناچىنتە سەر/ ئەوين لە رۆحم دەربىنى). "شىعرى ئەوين".

لهگهل ئه و ههموو رهفتاره نهخوازراوانه ی سهرشینت و جهلادهکان، شاعیر ههر داوای لیبورده یی دهکات و خوینه رانیشی له سهر راده هیننی:

(بهو پهنگه له بههاری تهمهنیان خواردی و/ هیوارهیه کی هیمنیان لی سیخناخ کردی/ له بههاری تو عوزر بی ههمووان بینهوه عوزر..)..

شاعیر لهسهری ده روا چهندین نموونهی دروست دیننیته وه، له ههموویان جوانتر:

(ئەو مێروولەيە ببەخشە/ كە ھەرچى بكا ناتوانى لە ويقارى چيايەك كەم كاتەوھ..)...

له دوا دیری چامه کهی پر به دهم هاوار ده کا:

(كرم كوا خويندهواريي ههيه/ تا ستراني باران بنووسيتهوه ..). "شيعرى بيانبووره".

شاعیر له چهندین شیعری دیکهی نیّو دیوانهکهدا، پهیامی لیّبورده یی و خاکه رایی و ژیاندوّستی دهخاته روو، که رهنگه جوانترینیان، ئهو کوّپلهیه بی که له شیعری (دهمه و عه سریّك ...)دا ده لیّ:

(تەنانەت ركم لە چقلیش نابیتەوه/ چون ئەو نەبووبا/ لەكوى لە ھەقايەتى نیانیى گولا دەگەشتین... ناھەزى مەرگەوەریش نیم/ چون بە بی ئەو/ ئیمە چۆن لە سەفەرى مەم و زین حالی دەبووین!/ لەكوی سەربوردەی فړینی ئەوانمان دەزانی!).

لهگهان ئه و ههموو ناههمواری ژیان و گازانده ی بی پهروا، لهبهر ههر هو بیت، سهفهریکی دیته پیش، بهره باکوور، سهریک له پیتهختی زاده ی سولتانه کان دهدات: (ئهز لیره دهریم/ بمبهخشن دوستان/ شار ههناسه ی تهنگ کردووم/ دهچم گوی له شمشالیکی پیر دهگرم پیر..)..

بەردەوام دەبى لە نەخشاندنى تابلۇ جوانەكانى، تا لە كۆتايىدا دەلى:

(ئەز لۆرەدەرۆم/ بەر لەوەى ھەسپى شىعرم ئاوى پۆى دابىخ/ دەچمە ماڭى دارچوالەيەكى داتەر/ كە ئەگەر خەمى پىرە دونيايىخ/ دائى ھۆندەى مۆرانەيەك بچووك

نه کردباوه /خهرامانی چین و ماچینیش نه ده گهیشتنه تزری به ر پای ..). "شیعری ئه ز لیّره ده روّم".

له باکوور، بهرهو شاری بهفر و دهریاچه و سیحریّکی پهنگین، بهرهو شاری (وان) سهر ههلّدهگریّ، به خوّشی یا به نادلّی برپاره تالهکهی دهدات، وهکو قولّینگیّکی کیّوی له روّخی دهریاچه هیّمنه که دهگیرسیّته وه، بهلاّم ههر زوو غهریبی ههلّدهستیّ، دووری (یهکهم خوّشه ویست، یهکهم دوّست _ دایه _، پاشان منداله چاوگهشهکانی، دواتر _ گهر باسیشی نهکردبیّ _ ههموو ئادگارهکانی ئاگری دووری هاودهمی ژیانی _ دایکی مندالهکانی _، وهکو گویّزانیّکی تیژ خوّی له ئهوکی دهسویّ، بوّیه بهرگه ناگری و سیپارهکانی توور ههلّدهدا و دهلیّ دیّمهوه:

(دیمه وه / چی کتیب و بروا نامه هه یه توپ هه لاه ده م و / ده یکه م به قوریانی ماچیکی پپ حه نینی دایه و / گروگالیکی تری به رائه تی ناکار..)

شاعیر له میانهی حهوت تابلقی جوان و دلّرفنیندا، ئالآی سپی ههلدهکات و ییّژی دیّمهوه، ئهوهنده پهروشی هاتنهوهیه ههموو ناجوانهکانی کوچه و کوّلانهکانی خوّی لا دمبنه گولّزار، دهبنه بهههشت:

 دیوانیکی قهشهنگ، پر له راز و نیازی گهرم، زمانی پاراو، دهربرپینی جوان، له میانهی چهندین تابلقی رهنگیندا، خقیان نمایش دهکهن و تامهزرقی بهر دهست و دیدهی خوینهرانن، ئهمه چهند نموونهیهکی جوانی کقشیعری (کزهبای سهفهر و ئاونگی مندالی)ی _ کاك زیاد رهشاد _ ی شاعیره و قسهی زیاتر ههلاهگری و چاوهروانی زیاتری لی دهکری.

عەلى سالْح ميران

هەولىر، تەمموزى ۲۰۱۵

ئەز ليرە دەرۆم

ئەز ليرە دەرۆم

بەر لەوەي شالوورى تەمەنم

بگاته سهرکوّلانی پیری

پیش ئەوەي گەنجینەي گەنجیم

هێندهی سهرخهوی پهپوولهیهکی بمێنیٚ ئاوئاوچی

ئەز ليرە دەرۆم

بمبهخشن دۆستان

شار ههناسهی تهنگ کردووم

دهچم گوی له شمشالیکی پیر ده گرم پیر

که له گهل نهورهس ههر دهلیی ئارووی بر کیکن

دەچم دلى تابلۆيەكى تۆزگرتوو

که رهنگی کونه جاجمیّکی لی نیشتووه

به ماجیکی تهماشا ئاو دهدهم

دهچم به گوینگرتن له سهربوردهی خهمگینیی کیسهلینك

که تلپی تهری تیدا نهماوه

ههموو گيانم سهوز دهکهمهوه

ئەز لىرە دەرۆم

پیِّش ئەوەی شووشەی رۆحم لەوە زیِّتر وردوخاش بی

دەچم سىلاڤىيەك

له گهل پیرهمیردیکی نابینا و

پیریژنیکی کهرِهواله دهگرم

که دهماری مردن له رهگی ملیان نیزیکتره

كه بايەقوش ئەلف لەيلەوەلەيلە لە بالكۆنەكەيان دەخوپنيتەوە

ئەز ليرە دەرۆم

دەچم سىپارەي ئەو دەرويشە دەخوينىمەوە

که تیّیدا نووسراوه:

له حهفت کانییان چاوم دهشوشت

بەر لەوەي ھەتاوى جوانيم لىٚ ئاوابىٚ

ههموویان بهخیلییان پی دهبردم

چەشنى بەخىلىي ئاوى شەتولعەرەب

به کانیاوی ساز گاری سهرچنار

ئەز ليرە دەرۆم

بەر لەوەي ھەسپى شىعرم ئاوى پىٽى دابى ٚ

دەچمە مالى دارچوالەيەكى دلتەر

که ئهگهر خهمی پیره دونیایی

دلى هێندەي مۆرانەيەك بچووك نەكردباوە

خەرامانى چىن و ماچىنىش نەدەگەيشتنە تۆزى بەر پاى دەچم بە گۆرانىي

(قاز و قورینگ و مراوی/ ههرسیکیان تهیری ئاوی)

هێوارهیهکی لیٚ پر دهکهم له شهمالی یاداوهری

له عهتر و نیْرگزی مندالی

له قسهی خوّش و نارنجی

ئەز لىرە دەرۇم

ئەز لىرە دەرۇم

ھەولىر

حوزهیرانی ۲۰۱۳

ئەوين

چ داماون

ئەوانەي وا دەزانن

گولەكنيرى بەختيارى

له سوپهرمارکێت دهکردرێ

كيّ لهوه بيّسهوادتره

که وا خهیال دهکا

به تۆرى دەسەلات

ھەلۆي مەحەببەت راو دەكرى

بەزەييم دېتەوە بەوانەي

وا دەفامن

به تەلەي قۆشەن و بازوو

کەوى عیشق کەوى دەک*ر*ى ٚ

خوا ئەوانە ھىدايەت دا

که بر_وایان وایه

گولاوی سۆز

لەم چلكى دەستى دونيايە ھەلدەستى

نا جەللادى من نا

تۆ دەتوانى

نهك ههر ياره و هيز و دهسهلاتم

لي زهوت کهي

ده کارینی دهست و قاچیشم ببری

به لام ناشی هوتافکیشانی ئازادی و

زەماوەندى سەركەوتنم لى قەدەغە كەي

نا، خەنىمى جوانى نا

پینت دهکری ٔ نهو پارچه گۆشتهی ناوی زمانه

لهبنهوه ليم بقرتيني

لیٰ پینت ناکریٰ گوتنی گۆرانیی ژیانم لیٰ یاساخ کهی

له دهستت ديّ

ههردوو چاوم بو تا ههتایه لی کویر کهی

وهلی ههله ده کهی گهر وابزانی

هیچی دی خهون نابینم

بۆت دەچىتەسەر

رهگی دلم له قهفهزهی سینگ ههلکیٚشی

بەس ھەرگىز بۆت نىيە و ناچىتەسەر

ئەوين لە رۆحم دەربينى

هەولىر

تەمموزى ٢٠١٣

بيانبوره

دهزانم وهك چۆن
تۆپەلە بەفرىكى سرك و سەرشىت
لە شان و شەوكەتى پەلكە سەوزەكانى
لاولاوىكى دل ئاوەدان دەخوا
ئاوا برىسكەى چاوەكانتيان خۆلاوى كرد
وەك چۆن رەشەبايەكى بى ئامان
پەنجەى لق و پۆپەكانى
گولەباخىك بە شكان دەسپىرى

وهك چۆن به تيغى

پاییزیکی سهرسهخت

رومهتی دار چنارهکان

قلیش قلیش دهبن و زهرد ههلاه گهرین

بهو رهنگه له بههاری تهمهنیان خواردی و

هيّوارهيه كي هيّمنيان ليّ سيخناخ كردي

له بۆلە و دەنگەدەنگ

تۆ عورز بۆ ھەمووان بينەوە عوزر

لهو ميشه خوشبه که به گيزهگيز

بەلاتدا تێپدەپەرێ و

ئاوازی ژیانی وی بهوه سازه

ئەو مىروولەيە ببەخشە

که ههرچی بکا ناتوانیٚ

له ویقاری چیایه ککم بکاتهوه

بەزەيىت بەو ھەلەوەرە بىتەوە

چەندە خۆي ھىلاك بكا

پنی ناکری مشتیک له تریفهی مانگهشهو بدزی

به شاتوشوتی ئهو تووتییه شیّلوو مهبه

که خۆیشی بکوژی ٚ

جورئەت ناكا گومان بخاتە پاكيى زەريا

تۆ لە ھەموويان ببورە

ئاخر قالۆنچە فەقىرەي چوزانى

هەقايەتى گول بگير يتەوه

شەمشەمەكوپرە عوزربارە لەوەي

ناتوانی له پهیامی ئهو ماچه بگات

که تیروٚژی خوٚر دهیدا له پرچی گهلاکان

كرم كوا خويندهواريي ههيه

تا سترانى باران بنووسيتهوه!

ھەولى<u>ٽ</u>ر

T-14 /A/4

خەيال

بۆ ئەو كزەبايەى، كە باوەشى پر_ې بوو لە خەيالى گولگولى و تنۆكە تەرەكانى باران

لهبیرته که پینم دهگوتی و وهره بفرینه بهرزایی ئاسمانی و پهنجهمان له پرچی ههور بخشینین و لهگهل مانگ و ئهستیرهدا گمه و جریوهمان تیکهلاوکهین...

ئێوارەيەك ھێندە بە دىققەت لە زەردەى

رِوْرُئاوا رِابميْنين

تا مودمین دهبین به دیمهنی خورنشین و

هيچ ئێوارەيەك بى ئەو ھەلناكەين...

کەچى دەتگوت

گمهی کوتر بی یا جریوهی ستیران

چې لهو ژيانه ده گۆري!

پینت ده گوتم ئای له تۆ

ههر له دالغه و ورینهی دیوانه و

قاو و قسهی چیروکنووسان دهچی

دەنا خۆر ھەر خۆرە

چ به تاقی ئاسمانهوه رهق وهستابی

يا له وادهي ئاوابووندا به ئيْمه چي

لەبىرتە وەختى دەمگوت

وهره دهبینه دوو دیوهرهی چاوقایم و

شار به شار و

کۆ به کۆ و

مال به مال و

دهرگا به دهرگا

ده گهريٽين و هاوار ده کهين

ترى دەفرۇشىن ترىي مەحەببەت

ترینی چاورهشی رهشمیری

هاوار دهکهین

هيِّي هەنار هيِّي ھەنار

ھەنارى ھێوربوونەوەي رۆخ

ههناری شیرینی شارهبان

سێِومان پێيه

سيوه سوورهي باخي جهننهت

هه گبهمان پره له ههلوژه

ههلوژهي هێمنيي دهروون... کەچى دەتگوت ئەوە چىتە ويرانە مالى غەرىب حالىّ... خۆشخەيالىّ چیت داوه له رٍهزی تری ٚ چې له ههنار و سيو دهکهي تۆ ھەر شاسوارى ئەندېشە و پالەوانى نيْو ئەفسانە و پیاوی ههقایهت و کتیبانی تۆ كورى خورپه و خەيال و مودمینی وشه و فانتازیا و ژهنرالی شیعر و سترانی

دەمگوت وەرە بەخورجىنى پر لە ھەرزنى ماچەوە

بچين ئەو كەنارىيە بدۆزىنەوە

که جاری ٚقاچیمان زامدار کرد

دهمگوت وهره پر به گهروو

گۆرانىيەكى كۆچەرى

بۆ ئەو ھەويىردەيە بچرين

که به دارلاستیکیکی چه توون

نيوهروّيهك له خهومان كرد

سەرەخۆشى بۆ ئەو دارتووە بنووسين

هيوارهيه كي ياييز لقيكيمان شكاند

وەرە بۆ پرچى ئالۆسكاوى

منداله قهرهجيّك ببينه شانه و

ئاوى پێکەنين برژێنينە

سەر ليۆي

تەمموزى مەملەكەت...

کەچى دەتگوت

نای له خهیالپلاوی تو هزری پهرش و بلاوی تو هینده بو کوچه و کولانی شهرمنی مندالیت گریاوی بو خهونی ههلیت و پهلیتی گهلای بابردووت سووتاوی قهت ئهوهنده بو ژیانی راستهقینه و داهاتووی خوت نهکوشاوی

هەولىپر

ئابى ٢٠١٣

چيرۆكى بەسالداچوويەك

"چاوهکهم توْش پیر دهبی، ریشت دهبیّته گوّرهوی
وه ک بفهرمووی من فلانم پیّت دهلیّن توخوا ههوی
حاجی قادری کوّیی

ئهگهر ئهم کهشتیی تهمهنه وا نیزیك نهبا له کهنار ئهگهر ئهم شههینی عومره سهرهولیژ نهبا بو بنار ئهگهر رهنگی قژ و ریشم له ری نهبا بهرهو رهنگی بهفر

ئەگەر ئاسمانى ئەم ژينەم

مشت نهبا له تهم و ههور

بروا بکه کهپری ئەندیْشه و خولیاتم

ئاور شين ده كرد به بخوور

شەربەي ئەوينم پر دەكرد

له شیعری تهر

له چرپهي رووناکيي وهك نوور

ئەگەر ئەستىرەي بەختى من

وا روو له ئاوابوون نهبا

ئەگەر ياسەمىنى رۆحم

له رۆخى فەنابوون نەبا

نا، نەمدەھێشت شەوى شيعر رۣۆژ كاتەوە

بی رازی نوی و وشهی تازه

چى خەمى نيو دلان ھەيە

دهمسپارد به دارهبازه

گەر ئىستا سەرەتا دەبوو گویّزی هزر و نیگام ساغ و سویسکهی سهربورده و تهماشام پرِ بال ٚو بی ٚپهتا دهبوو گشت بههاری ٚرینگهم دهبری بۆ سىبەرى دارى شەكران سي مانگهي هاوين دهرو يشتم بۆ سەر لوتكەي سەكرى سەكران ياييز ئەوينم بۆن دەكرد لەسای گەلای زەردی داران زستانیش ههر به بی چهتر ژوانم دەبەست لەژىر باران وەلى ھەيھوو چەندە گەنمى ئەگەريان چاند کهچی دروینهیان نهکرد

چەند درەختى خۆزگەيان رواند

وهلی هیچ کات بهری نه گرت

وەلىٰ ھەيھوو

چ بکهم بهناو چال و چۆلى تەمەن كەوتم

هاکا زمانی فرینی یاد چوو

کهوی جوانی جوانر هوتم

بۆيە ببورە كە ئيستا

نه تنوٚکی شیلهی شیعر و نه شهونمی شمشالی من

قەرسىلى ھىچ عىشقىٰ ناخاتە پىكەنىن

نه شنهی گۆرانی و نه هاژهی سهرچۆپیم

نیگای چلی نیر گز

ناخاته هەلپەرين

هەولىر

ئەبلوولى ٢٠١٣

بههاریان سیس... زستانیان تووش

ھەرچى دەركەوت

پیش ئەوەی گۆزەيەك ئاوى ساف

له كانيى بهر مالآن بينيتهوه

هەقايەتى شان و پيلى خۆى بۆ گيراينەوه

بەر لەوەي گولەگەنمىڭكى قەندەھارى

بخاته سهر خهرماني بينازي لادي

شانامهی دهست و بازووی خوّی

بۆ خويندينەوە

ئەوەي دەركەوت

هيشتا حهرفيكي

بۆ تێنووسى ژيان زێده نەكردبوو

به بالای لهیلای خوّیدا ههلگوت

جاري بۆلە ترييەكى

له رەزى رازاوەي ئەوين

نهدابوويه دليكي بيمار

دهستی کرده سهفسهته و شاتوشوت

چ ویرانهیهکه هاوری

ياريزاناني ئەم رۆژگارە

به ژنی کر داریان چ کورت و

زمانی وشهیان چ تولانییه

خەلك و خويشى ئەم خەراباتە

بازاری خونواندنیان چ گهرم و

باخى مەحەببەتيان چەند كەسادە

بههاری رهفتاریان چ سیس و

زستانی گوفتاریان چەند تووشە چ ویرانەیەکە ھاوری!

ئەنقەرە

تشرینی دووهمی ۲۰۱۳

دەمەو عەسريك شيلەي شيعر لە رۆحتەوە دەتكى

"وەرە ساقى حەتا كەنگى، نەشۆيىن دل ژ قى ژەنگى" مەلاي جزيرى

دهمهوعهسریک گوی له بیدهنگیی باخچه ده گریت و به رکی دلت مشت دهبی له نوقلی شیعر لهبه رخوتهوه ده لیی و لهبه رخوته و می و ای چ هیواره یه کی که یفخوشه! دهمه و عهسریک له بنه بانیوه تا به رده رگاله قریژ گسک ده ده یت

بالکوّنه کهت له توّزی کریّتی ده ته کیّنیت و بست به بستی سهربان

به سپرای خوشهویستی عهتر ریز ده که یت ده مهوعه سریک سهفه ر ده که ی

بۆ كويْره گونديْكى دوورهدهستى نيشتيمان لەويادا چەند زارۆيەكى قژبژى تۆزاوى دەبينى كە پەرەى رۆحيان لە منداليى گەلا دەچى و ئەو ساكەدەشتە ئاورشيْن دەكەن بە گۆرانيى "دوو رەشمارى رەشكۆكە ھەرياندا لە ئاقارى دوو كيژى چاردە سارى بە جۆت حەوشيان دەمارى" دەمەوعەسريْك تازە دەبيتەوە تازە

دەمەوعەسرینك دەگەرپینتەوە بۆ وەرزى تەرى مندالى دەمەوعەسرینك دلۆۋانتر لە شیركۆی دلۆۋان نابینایهكى نوورانى دەپەرینیتەوە بۆ ئەوبەرى جادەي دلنیایى و

پێی دهلێی بروا بفهرموو

تۆ له من چینتر توخمی دل و گول دهناسیت

دەمەوعەسريك

دەچىتە بەردەم مالى يار

دهچیته لای قسه خوشهکانی ئههلی دل و

پرِ بهگهروو دهلێی: "خودا ئهم دهردی عیشقهم لیٚ نهکا کهم"

دەمەوعەسريك

دەرۆيتە نيو ھەوارگەي شيعريكي صافى ھيراني و

به شۆخىيەوە دەليى

ئۆۆۆى نها زانيم چ شاعيريكى دلتەرە ئەو خۆشناوه!

دەمەوعەسريك بە زمانى گۆرانى

به لههجهی ساقهسوره

به نهغمهی پروشه

به پیرهژنانی کۆلان دهلیّی

هێوارهتان گول ٚگهورهکانم...

بۆ بەسالداچوويەك

که ههورییهکهی له رِهنگی سهفای ئهو هیٚوارهیهی توٚ دهچیٚ

ده چهمييته وه و پيني دهليني خاله خاله ژبانت شه كر...

ئەويش بە دەنگيك كە لە رەنگى ئاسوودەيى دەچى

پينت دهلي هي تو شه کرتر کهسي خالي!

دەمەوعەسرىڭ دەفتەرى رەنگپەريوى

توشبوويهكي تالاسيما

دەرەنگینی بە رەسمى گولالەسوورە و

مەجلىسى كۆمەلى مندالى ماندووى دووگۆلى

پر دهکهی له ههقایهتی بهرشه و رِیال

له ئەفسانەي مىسى و رۆنالدۆ

دەمەوعەسريك شيلەي شيعر لە رۆحتەوە دەتكى

دەمەوعەسرىڭ بۆ يەكەم جار دەچىتە كۆرى زاھىدان

به سهدایه کی خهمرهوین دهلیی

ئۆى خەلكى ئەم ئاواييە چەند جوانن!

خەلكى ئەم ئاواييە تا دل ٚحەزكا ميھرەبانن!

خەلكى ئەم ئاواييە تا سەر ئىسقان نوورانيين نوورانى!

دهمهوعهسريك جاريكي دي له دايك دهبيتهوه

چیدی به کهناری نالیّی خوّشگلهیی

چیدی به تاوس نالیی ئهی کی ٚنازی من ههلبگری ٚ

چیدی کوکوختییه که خه تخوّشه که توّمه تبار ناکهی به هاروهاج

دەمەوعەسريك

ئيرەيى لە باخى ئەوين بژار دەكەيت و

له قولایی دلتهوه دهلیّی

تەنانەت ركم لە چقلىش نابيتەوە

چون ئەو نەبووبا

لەكوى لە ھەقايەتى نيانيى گول دەگەشتين...

له قولایی دلتهوه دهلیّی

ناحەزى مەر گەوەرىش نىم

چون به بی ٔ ئهو

ئینمه چون له سهفهری مهم و زین حالی دهبووین! لهکوی سهربوردهی فرینی ئهوانمان دهزانی!

هەولىر

ئادارى ٢٠١٤

ئەمنىش سەنگەر دەگوازمەوە

له بالهخانهی بینمروهتییهوه سهنگهرم ده گوازمهوه بۆ سهنگهرم ده گوازمهوه بۆ باخچهی خهونهکانی مندالی له بورجی بهرژهوهندیخوازی و

تاوەرى خودپەرستىيەوە

دەرۆم بۆ

بینستانی شهمامهی شوخی و

مالى ترۆزىي گولبەدەمى بەرائەت

مەتەرىنزم دەگوازمەوە

له کارخانهی بهرههمهیّنانی بانگهشه و نووسینگهی پاشه کهوتکردنی پول و کومپانیای برهودان به بهدنمه کی و ئهم بازاری حیزب و حهرا م و ههراجخانهی هاتوهاوار و شاتوشوتهوه بو قهرسیلی راز و خوشهویستی بو گولشهنی سوّز و جوانی

چونکه سهنگهر گواستنهوهی من ئاشتبوونهوهیه لهگهل گروگالی تافی مندالی و گورانیی گهلا و گول و گیا چونکه پینکهاتنهوهیه لهگهل پینکهنینی پهپووله و پور و پاساری بردی بولبول و کهناری

بۆیه نابیته مانشیتی هیچ رۆژنامهیهك چونکه سهنگهر گواستنهوهی من باوهشکردنه به کهژ و ماچکردنه چاوی کانی و بۆنکردنی ههناسهی سوبح و تهوقهیه لهگهل شهمالی بویه ناچیته نیو شریتی ههوالهکانی هیچ کهنالی

چونکه لهم سهنگهر گواستنهوهمدا پهیمانم داوه به باران چیدی هاورپیهتی چهتر نهکهم بهلیّنم داوه به شمشال ٚ چیدی گوی بو مارشی شهر و بلندگوی ههوال ههلنهخهم

ههريٽم داوه به پيٽنووس و کتيٽٻ

جگه له ژوانی پهیڤ و پهرهگرافی پاراو

رِیْگه به زمانی زبر نهدهم

بۆيە نە ليدوان و

نه میّزگرد و

نه هیچ بهرنامهی تایبهت و

نه روونکردنهوه و بهیاننامه و

راگەيەنراوى گەرەكە

نه سمیّلهخنچهی برادهرانی ئهمبهر و

نه نیگهرانبوونی برادهرانی ئهوبهر و

نه سهرسامبوونی خهلك و

ئەبلەقبوونى ھەندىٚ چاوى گەرەكە

١ _ ههريّ: گفت، به ليّن، سوز (هه ريّم داوه: به ليّنم داوه، گفتم داوه).

ئەوەي لە سەنگەر گواستنەوەي مندا

سوودمەند دەبى

نه قوّشهن و نه حيزب و نه بهرهڤان، و نه دهلاله،

نه بۆ ئەملا دەبيتە بەھار و

نە بۆ ھەۋالانى ئەوبەرىش

دنيا ئاخر و سياساله[،]

ھەولىر

نیسانی ۲۰۱۶

۲ _ بەرەقان: ناوبژیکار، ئاشتكەرەوەى دوو دژ.

۳ـ ده لال: له گهرمه ی سهنگه ر گواستنه وه ی ژماره یه ک کادیر و به رپرسی حیزبه کان و ئه مبه ر و ئه وبه رکردنیان،
 ده گوترا که ده لال هه بووه و کاری گواستنه وه کانیان ریکخستووه.

٤ _ سياسال: وشكهسالي، سالي بيّ باران.

ژەنرالى ژمارەكان

ئای ژهنرالی ژمارهکان

دوور نييه له داخي ژماره بي شوماره کاني تو بي

ئيْستاش لەبيرم ماوە

(دارا) و (زارا) چییان لهبهر بوو

لي ٚ ژمارهي ئهو سينوانهي

(ئازاد) بۆ (نەسرین)ى بەردەدانەوە

هەمىشە لەبيرم دەچى

سەيركە ژەنرالى ژمارەكان

نازانم من له ماتماتیك

زۆر نەخويندەوارم

یا ژمارهی یوّست و یاره و پیاوه کانت

كۆشك و كورسى و كارخانه و كۆميانياكانت

زۆرن زۆۆۆۆۆر

زۆرن و نايەنە ئەژمار

بۆيە بيۆزارم

له ههرچی ژمارهی دونیایه

تەنانەت رقم لە وشەي داتايە

يەك قل كەيفم بە ئامار نايە

دەزانى ژەنرالى ژمارەكان

لەبەر تۆ و بەرخاترى

وشهی (وردبین)

خەرىكە ر_ېكم

له ههرچی وردی دونیا ههیه دهبیتهوه

خەرىكم ئەو گوناھە گەورەيەش دەكەم

رِهحمهت بۆ ئەوانەش نانيْرم

که ییْشان یییان ده گوتن

گهنجینهوان و خهزنهدار و باش موحاسیب

دەزانى ھەموو جارى كە دەگەمە

ئەو شىعرەي (نالى)ى مەزن

که دهلی

"ئەھلى تىعداد و موحاسىب نووسيان...."

چاوم دهقوچینم و دیوانه که داده خهم و

دەلیّم ئای مەلا خدری شارەزووری

بمبوره گهورهی شاعیران

خۆزى سەت شىعرى دىكەت بۆ

"یه ککه تاز و سی ٚبر ِ و دوو باد و شهش دانگ و دریژ " نووسیبا

وەلىٰ قەت باسى

ئەھلى تىعداد و موحاسىبت نەكردبا

ئاى ژەنرالى ژمارەكان

دوور نییه

له حهسرهت

ژمارہ بی شومارہ کانی تو بی

له گهل ٚ ره گ و ریزه

بوومهته دژ و دوژمن

له گهل شیتهل و دابهش

ههموو دهم عادز و عهداوهت

لەگەل جەدوەلى زەربى

سەر بەرگى دەفتەرى مندالەكەم

هەمىشە ناكۆك و نەيار

خۆيشم نازانم بۆ وەختى

گويم له رسته گهلي

ئەژما*ر*ى دەنگەكان و

ژمارهی کورسییهکان و

بەرزترىن رِيْژە و

پێوانه و

لەسەتا و

يەك و

شەش و

ده و

ههژده و

بیستوچوار و

سيوههشت و

چی و چی دہبی ّ

پەنجەكانم دەئاخنمە

نيّو ههردوو گويٽچكهم و دهليّم

كاشكي له ماتماتيك

سهت هیندهی دی نهخویندهوار بام

سەت بريا

به شیّستم گوتبا سی بیست و

وهکو خیّلهکانی پوّلی یهکهمی ژیان تهنیّ (یهك و دوو و زوّر)م زانیبا و هیچی تر ْ

هەولىپر

مایسی ۲۰۱۶

۵ له کتیبی (قصة الحضارة)ی (ویل دیورانت)دا هاتووه: که تا ئیستاش لهنیو ههندی خیلادا، تهنی دهتوانن تا ژماره دوو بژمیرن، واتا دهلین (یهك و دوو و زور).

چاو

بۆ ابزور گی عەلەویا و ئەو چاوانەی كە لە ھی افەرەنگیس) دەچن

ئەويش بۆ خۆى كاسەييكە

شهلال به شهرابی شیعر و

تەر ھەروەك رووبارى عيشق

کتیٚبیٚکه

له توخمی قهسیدهی نالی و

پر پر له مهرجانی وشه

خەرمانىكە

لیّوانلیّو له گولهگهنمی سیحر و بلازیزی غهمزه و تهماشا

چاوی تهشنهی ئهو مانگهشهوه هیّند بی دهنگه هیچ شت نالی هیچ هیّند پر دهنگیشه ههموو شت دهلی ههموو

چاوهکانی کارخهزالی ههر وهك روزی ترینی جوانی چون باخی ههلوژهی ئهوین ههزاران (وهفایی) دهخهنه نیّو گولجاری شیعری شیرین

دەترسم پيم بلين چاوباشقال

دهنا له سييدهوه تا ئيواره

چاو دەبرمە چاوى سورمەساى

ئەو گولنارەي

سهراپای ژیان به سهوزی دهبینی

نەبادا پيم بلين چاوبرسى

دهنا سال دوازدهی مانگ

سوالی نیگام

له چاوه چلیسه کانی ئهستیرهی سیوه یلدا ده کرد

كه لهكن ئەو ژيان ھەقايەتىكى بەھارىيە

دهبی چون بی له شهویکی ئهنگوستهچاودا چرای چاوم له گهل گولهئهستیرهیه کدا داگیرسینم تا شل و کول دهبین چاوشارکی بکهین

دەبىٰ چۆن بىٰ

لەباتى رۆژنامە و گۆڤار

چاو ببرمه چاوی چیایه کی ئهویندیده و

چاوخشاندنەوە بە

داستانه کانی سهر تهویّلیدا بکهم

ئای مهراقمه که کهنهفت و ماندوو دهبم

له ئاوێنەي چاوەكانى سمۆرەيى

تۆزى چاوم گەرم كەم

ئای که سهیره توشی چاوئیشهیی ببم

لهبري جاويلكه

دکتور بلی دهبی

له نووری چاوی کتیبیکی پهر زهرد رابمینی

ئەستەمبول

حوزهیرانی ۲۰۱۶

دەركەوتنى تۆ و ئاوابوونى من

"مەشرىق تويى ئاگرىّ تە زاھر مەغرىب ئەز و باتنىّ من ئاگر" خانى

شەرارەي رۆحم نابيني

سیێدان که دهردهکهوی

سامال به سامال ده گهریی

عالهم ديواني ئاگرت

پيت به پيت دهخوينينتهوه

ئيۆاران من

بیدهنگتر له رازی زهردهپهر

که له پشت دهرگای ههوریککی چر ئاوا دهبی

ئاوا، ئاوا دەبم

کهسیش چاوی به نالهی گر ٍ و

ئاتەشى شىعرم ناكەوى

وان

ئەيلوولى ٢٠١٤

حاشا

پاکی بۆ زاتی تۆ خودای من

ئەوان بەناوى تۆوە

ئەم ھەموو چقلى زولمەت و پەتاى غەدرە

له بهروکی دار و بهردی سهر زهمین دهدهن...

بمبهخشه خودای گهوره

ئەوان وەختى:

باخي له رهگهوه دهکيشن

بالى خالخالۆكەيەك دەكەنە سوتماك

چاوی چەمينك كوينر دەكەنەوە

ناوي تۆي لى دەھينن!

ئەوان كاتى:

كەسى دەبينن

به زمانیٚکی جوی ٚله هی خوٚیان

سوپاسی زاتی تۆ دەكا

له بنرا دهيقرتينن و دهلين: يا خودا!

که دهبینن سروودی نزای قورینگی،

ریتمی موناجاتی نهورهسی،

سەداى تەھلىلەي پەرەسىٚلكەيى،ٚ،

رەنگوبۆيەكى دىكەي ھەيە

بيّ سيّ و دوو

شمشیری کوشتن دهخهنه سهر گهردنی

مۆرى مسقۆفبوون بە تەويليەوە دەلكينن

خودای مهزن

به دلوٚڤانی خوٚت ئاگری ئهم موسیبهته

خامۆش بكەي

به میهری خوّت ئهم دوکهالی ئاشووبه

تارومار کەي

ئيلاهي

شووشهی دلی پهپوولهکانی نیشتیمان

به فوویهك وردوخاش دهبوو

ئێستا چۆن بەرگەي ئەم

رهشهبای ئافاته بگرن؟

پەرەي گۆناي مندالانى ئەم ولاتە

به هاواریک دهبوو به دهریاچهیه زام

ھەنووكە بەچى

بەرى ئەم رۆكىتى خوينە بگرن!

ئەي خوداي من

حاشا ئەوان

زۆر لەوە نەخويندەوارترن

له حەرفیکی پەیامی زاتی تۆ بگەن

نوورى ئايەتىكى تۆ حونجە بكەن

حاشا ئەوان

نوێنەرى ھىچ ئاينێك نىين ھىچ

دەمراستى ھىچ كتىبىنك نىين ھىچ

تاتوان

ئەيلوولى ٢٠١٤

ديمهوه

"پیاسهیه ک به تهنیشت مالی شیعره وه... دهرده دلیّک سهر به توخمی گریان... ورته ورتیک که سیّک ههر هه یه بیخویّنیّته وه"

(1)

دێمەوە

چی کتیب و بروانامه ههیه تور ههلاهدهم و

دهیکهم به قوربانی ماچیکی پر حهنینی دایه و

گروگالێکی تژی بهرائهتی (ئاکار)

هەرچى تيز و زانكۆ ھەيە

نایگۆرمەوە بە ژەنگوژارى مەفتەن و

تنۆكە تەرەكانى مندالى

(۲)

ديْمەوە

لەگەل سەحەرى رۆژىكى تازەدا

بهدهم گوێگرتن له سهدا ئاسمانييهکه

(وهلید ئیبراهیم) و

سروودی سهرمهدیی (قال یا ابت...)دا

دلۆپ دلۆپ دەبم بە بارانى گريان

(m)

ديْمەوە

چش له غەلبەغەلبى

پیرهمیرده خهرهفاوه کهی کوّلانی تهوبهر

که ههموو جاري به ههله له دهرگای مالی ئیمه دهدا

قيروسيا لهو هاوسي پاييزييهم

که گهلی جار دهیبینم سهتلی خاشاکه کهی

له سەرى كۆلان دەرژىنى

منیش نیگایه کی پر مهغزای ده کهم و

سەلامیکی نابەدلی لی دەكەم

سلاو له هاتوهاواري ئهو منداله لاسارهي

که روز انه دهیان جار تو په کهی ده کهوینته حهوشه که مان و هیچ شتی دادی نادا هیچ

(3)

ديْمەوە

ھەمدىس بەيانىيان زوو

دوای خواردنی نان و ماستیکی ههولیر و

هەلقوراندنى چايەكى تال ٚتال ٚبە دەستىكى شىرىن شىرىن

بایبایه کی مندالانه له (پاداشت) ده کهم

که له بری خواحافیزی ههمیشه دهلی (بهخیرچی!)

ماشیّنه کهم گر ده دهم و (کاڤار) ده گهیهنمه به دهر گای مه کته ب

(월)

ديْمەوە

له گهل ٚهاوپیشه کهم دهست ده کهین به گفتو گو

من له کورتی دهیبر مهوه

كەچى ئەو شەيداي قسەي خۆشە

نوکته یه کم بۆ ده گیر پتهوه

كە تەنوورەكەي بستىڭ لەسەر چۆكيەتى

پاش تاوی قاقای گهرموگور

دەلىٰ ئەوە زۆرىش خاترم گرتووى

تەبىعەتت دەناسم و

نوکتهی زور بی حیشمه تت بو ناگیرمهوه

(7)

ديْمەوە

له گەل پەكىنك لەو كەسانەي

وادهزانن من كويْخاى پارهئهستيْناني شارم

دەبيتە دەمەقاليمان و

پیْش ئەوەی بیکا بە قیر_ە و ھاوا*ر*

پێی دهلێم هێژا

من مەئموورىكى بى دەسەلاتم

وهره مالی ئاغای باجگر و

میری پارهئهستینانی شارت پیشان دهم

كەچى ئەو نايەوى مالى ئەوان شارەزا بى و

بهوه دلى ئاو دەخواتەوە

لهبهردهم مندا

دوو سی پلاری مزر و تالیان تیبگری

(Y)

ديْمەوە

پاش ئەوەي لەگەل ھاور ێكەم دەبى بە شەرمان

به شنهبای شیعریکی پایزپوش

ئاشتى دەكەمەوە و

خوا کەرىمە بۆ شەرپىكى تر و شىعرىكى تر

وان ۲۰۱٤ / ۹ /۲٤

ئيوارەيەك خۆت دەكەي بە مالى دلدا

دەزانم سەر لە ئيوارەيەكى كۆتايى پاييز

ئەو كاتەي لاي تۆ

تیشکه نارنجییهکانی خور

ماچى مالئاوايى

له پرچی درهخته کانی سهر شیستی ده کهن

ئەو دەمەي شن شن شنەبايەكى نيمچە سارد

گاز له لامل و گونچکهی

منداله بۆياخچىيەكانى بن قەلاتى دەگرى

ئەو ساتەي

پیریژنیکی روٚحسووکی دهشتی شارهزوور

فانۆسەكەي پر نەوت دەكا

بۆ وەختى بى كارەبايى و

به کش کش مامر و مراوییه کانی

دەئاخنىتە نىو كۆلىتە گەرمەكەي

له پر خوّت ده کهی به ماله کاولبووه کهی دلدا

دەزانم ئيوارەيەكى كۆتايى پاييز

ئەو كاتەي لاي من

بهفری کویستان کلوو کلوو

بەر پەنجەرەي ژوورەكەم دەكەوي

ئەو دەمەي

ماسیفرۆشەكەی كەناری گۆلی وان

که کوردییهکهی

ھەر ھێندەى عەرەبيزانەكانى دواى رٖاپەرپنى كنە خۆمان رٖەوانە سەرما ناچارى دەكات كەلوپەلەكانى بپيچيتەوە بەرەو مال

ئەو گاۋەى گولفرۇشىكى كەنەفت

که به دهستیک پاکهتی قاوهی تورکی و

عهلاگهیی ٚلالنگی ههلگرتووه و

به دهستهکهی تریشی

بۆ خۆپاراستن لە پروشەي بەفر

پالتۆ شەكەرىيەكەي كردووەتە سەيوان

ئا لەو كاتەدا

خۆت دەكەي بە مالە ساردوسرەكەي دلدا

ئااای ترپهترپی نهرمی بهفر و

له دەرگادانى تۆ چەند يېڭ دەچن ئەي دۆست

وااای گڤهی به ئاستهمی

شنەبايەكى نەرمى دەشتى گەرمين و

زەنگ ليدانى تۆ كتومت يەكن ھاورى

دەزانم كە خۆت دەكەي

به ماله هیشك و بیدهنگه کهی دلدا

سەد ھێندەي من

رکت له باسکردنی شهوی یهلدا و

رٍوٚژی جیهانیی ژنان و

کریسمس و

یادی لهدایکبوون و

ئەو ھەقايەتە باو و دووبارانەيە

بۆيە ھاوريٽم

ئەو ئىۆارە پايىزىيەي

که خوّت ده کهی به مالی دلدا

بەلێن بی ٚبەلێن ھەڤرا دەبینەوە مندال ٚ

پێکەوە دەچىنەوە سەر رەحلەي يەكەمىن رۆژى قوتابخانە

پیکقه (دارا دوو داری دی) حونجه دهکهین

ویکرا چرای چاومان

له چاوهروانی (میٚوژی زوٚراب)دا دادهگیرسیٚنین

قیکر اله خهمی (رژانی دوی داده)دا ده گرین و بو (ئهوا سیویک، ئهوا دوو سیو... بهسه بهسه نامهوی) بنی زمانمان پر دهبی له لیکی تامهزرویی

هاوریێی من

ئەو ئېوارە يايىزىيەي

که خوّت ده کهی به مالی دلدا

بەلنن بی بەلنن ھەموو بەسەرھاتە سەير و شەرمنەكانی

يەكەم سالى خويندنت بۆ بگير مەوە

هەر لەو رۆژەي مامۆستا جاھىدە

جوتی ٚگۆرەوی رەشی خالخالی بۆ ھێنام

تا ساتی وهر گرتنهوهی کارتی سهری سال

که به کۆرس دەمانگوت:

"خدر ئەلياس مەكتەب خەلاس..."

دلنيابه ئەو ئيوارە ياييزىيەي

خوّت ده کهی به مالی دلدا دهبینهوه مندال مندال و هیچی تر

وان

۲۰۱٤ /۱۰ /۱۲

پرنسیسا من

يرنسيسا من`

لهم لهته دوورهى نيشتيمان

لەم بەستەلەكى باكوورەي رۆحى ولات

ئەم ئ<u>ۆ</u>وارە

هەر بە ھەسپەشنى ئەڤىن و

بروسكى خۆشرەوتى خەيال

دينمهوه لات

هێند بلەزم

نه ئاورينك له مەليكى

٦ _ پرنسیسا من: پرنسیسی من، پرنسیسهکهم.

شاپەرسپى ليوارى دەرياچەي (وان) دەدەمەوە

نه بهسهر دلی زیرینی (پرا دهلال) ٔ دهپهرمهوه

نه له چایخانهیهکی کهڤناری

شاری (بتلیس) رِهسمیٚ دهگرم

نه کیسهیی ٚگلگلی ٔ جوان

له زاروٚکێکی ولاتی (مهلایٚ جزیری) دهکرِم

وان

T-18 / 1. / TT

۷ ــ پرا دەلال: پردى دەلال لە زاخق.

۸ ـ گلگل: دەرە، گەنمەشامى.

جا من غەريبى چى ناكەم!

شەممە:

یادی ههر ههمووتان دهکهم
له (ههوهل سهحهره)ی سیّوهوه
تا (هاوسهره ئازیزهکهم)ی بههجهت
له (دهردی هیجران)ی ئهسغهرییهوه
تا (دلی من)ی عهدنان کهریم
له (دهلو لوی)ی مستهفا کورهوه
تا شیعریکی تورهی پهشیّو

غەربىيتان دەكەم غەربىي

يەكشەممە

یادی ههر ههمووتان دهکهم يادى نۆكاويكى سبەينانى ئىسكان درى ئەوانەي دەلين بۆ قۆلۆن خراپە دۆلمەيەكى پر سلق و پياز له داخی ئەوانەی ئەو *ر*ۆژانەي دۆلمەيان ھەيە دەچن فەلافل دەخۆن کولیره بهرونیکی پر کونجی به دەستى وەستايەكى شارەكەي كۆ دوو شیش کهبابی پاسین و بیبهریکی تیژ تیژ به دزی دوکتور و موکتور

دۆندرمەيەكى ساف سپيى باتا لەگەل ئەو برادەرەى كە ھەمىشە پارەكەى بە من واسل دەكا غەربېيتان دەكەم غەربېي

دووشەممە:

یادی ههر ههمووتان ده کهم
یادی ئاوازی (خوایه وهتهن ئاواکهی)
له سهماعه گهوره کهی لوّریی غاز
تووت تووتی کهژاوه یه کی بووك گواستنهوه
که میّردمندالیّك رهنگه خوارزای زاوا بیّ
نیوهی لهشی له ماشیّنه که هیّناوه ته دهر و
له گهل سهدای بهندبیّژه که پهروّ با دهدا
غهریبیتان ده کهم غهریبی

سێشەممە:

یادی ههر ههمووتان دهکهم

یادی ئەو پیریٚژنەی

تهنی ددان و نیویکی له دهمدا ماوه و

ههموو جاری که باسی

تەقىنەوەكانى بەغدا و فەللوجەي بۆ دەكەن

دهليّ: "ههيهوو شهر له بادينان توّز له دهركيّ مه"

یادی ئهو شهکره هاورییهی

باراني وشهكاني

(ناسری سوبحانی)م بیر دهخاتهوه و

ھەر دەليى

له گهل (سوهرابی سپهری)دا پیکهوه

له خەمى لىخنكردنى جۆگەكەدا گرياون

يادى ئەو دۆستە ميھر ەبانەي

بههۆی ئەوەی لە زمانی بیدەنگیی من تیدهگا تۆمەتباری دەكەم بە ھاروھاج غەریبیتان دەكەم غەریبی

چوارشەممە:

یادی ههر ههمووتان ده کهم
یادی کچه کهم که پشیله کهی له کتیبه کانی خوّشتر دهوی و یادی کیسه یی دهره ی تیر خوی و یادی کیسه یی دهمهوعه سران یادی پیاسه یه کی بله ز و کورتی یادی پیاسه یه کی بله ز و کورتی بهرده م پارکی شار له بهره به ری مه غریب و کرینی چهند گوّقار یکی منالانه کی یادی (ب. لیلوّ)

که له دارومولکی بابانهوه

تهلهفونم و بو دهکات و دهلی:
پوستهییکم بو ناردووی
که شیعریکی مندالان له پشدهرهوه و
وینهی زاروکیکی سنهیی و
چیروکی نووسهریکی بانهیی تیایه
غهریبیتان دهکهم غهریبی

يێنجشهممه:

یادی ههر ههمووتان دهکهم تهنانهت یادی ئهو لهندههوّرهی لهکن بهرپرسهکان دهلیّ حکومهت بابی دلسوّزی میللهته لای مهئمووره بیّ دهسهلاتهکانیش دار و دیواری سهرای حکومهت

به جوین ئاورشین ده کا یادی ئهو پۆلیسهی بهردهم پارك که سهرتاپای من دهپشکنی بهلام چاوپۆشی لهو برا چاورهشه ده کا که سی چاره گیکی خه تخه تی کردووه ته بهر و به کارمهندیکی پارك دهلی: "لازم تعرف عهرهبی" غهریبیتان ده کهم غهریبی

ھەينى:

یادی ههر ههمووتان دهکهم یادی دهنگه پر غهریبییهکهی (مهعیّقلی) و ئایهت به ئایهتی سورهتی کههف یادی دوعا دلگیرهکانی دایکم که ههموو جاری دهستی ههلدهبری دهلی:

"يا ساحيْبي عافي عهفوومان بكهي"

یادی کاتی زهردهی رِوْژئاوابوونی خرابهدراو

که دهنك دهنك رازيانهی منداليم به گۆری وهرده کا

یادتان دهکهم یاد

یادی ههر ههمووتان دهکهم

وان

۲۰۱٤/۱۱/۱

ديمهنهكاني باكوور

(1)

پۆلىسىكى سەر سنوور

که راسپیردراوه

چای قاچاخ لهو لۆرىيانه بگرى

که سووتهمهنی ده گوازنهوه

مەلى خەيالى بال دەگرى بۆ كن دەزگيرانەكەي

ئەو، لەوى بەدەم ھەلقوراندنى كوپى چاى دووغەزالەوە

دەلى: نازى، چۆنە ئەم بەھارە زەماوەند بكەين!

(۲)

ژنیک که کراس و کهوایه کی گولگولی لهبهردایه و دهسمالیّکی به پووله کهی کردووه ته سهر شریتی عومری له پهنجا تیّپهریوه و نیگای برپوه ته که پکی ههره بلندی چیاکان وهك ئهوه یه وایه سروودی (له قهندیلی سهربهرزهوه...) بلیّتهوه رهنگه ژنی سهر به دهسمال پهنگه ژنی سهر به دهسمال که سی سال و نیوه لیّی بی خهبهره

(٣)

خورتیکی پهنچهرچیزاده که کابۆیهکی شینی کالی لهبهردایه و پهنجه قلیشبردووهکانی لەنيو دەستەوانەيەكى رەشدا شاردووەتەوە

تیری تهماشای

له تايەي ئەو ئۆتۆپاسانە دەگرى

که شهو و روز ئهم رینگایه دهکوتنهوه و

مانگه و مانگیش پهنچهر نابن

(٤)

كيژيكى پارچەلە

که گۆنا سەرمابردووەكانى

سۆر سۆر ھەلگەراون و

له بالكۆنە بچووكەكەيان

جله شيداره کانی نهنکی به تهناف ههلاه واسی

لەبەر خۆيەوە سترانىكى (ئەحمەد كايا) دەلىتەوە و

چاوهروانه برا کریکارهکهی

مۆبايلىكى گەلاكسى لە ئەستەنبۆلەوە بۆ بىنىنتەوە

(<u>Q</u>)

منداليكي چاو خۆلەميىشى

بەدەم دەست ھێنان بەسەرى ئەو پشيلە سپييەى

لهكۆشيدا خەوتووە

دهشی ٔ ئه گهر پارهی له گیرفاندا بووایه

دەستە كىكىنكى شەمائىل و دوو لوقمى كريبايە

پشیله یه که حهزی ده کرد

چاویکی شین و ئهویدیکهی زهردباو بووایه

خەون بەوەوە دەبىنى

سەراپای دونیا پر پر بی

له مشکی بی دهست و پی

(7)

پیره پیاویک که خهلاکی تاتوانه و شهیقه په کی بۆری لهسهره له لیّواری دهریاچهی وان دانیشتووه و بژیّوی خوّی له چاوی ئهو ماسییانهدا دهبینی که تا راو نهکریّن نازانن قولایی مهرگ رهنگی چوّنه

(Y)

موسافیریکی شهوارهی خهوزراو ده یه کیا و ده یهوی تنوّک تنوّک شهونمی سهر رومه تی گیا و بهرامهی سهر کولامی گولاله کو کاتهوه و پهیث پهیث سهربوردهی مروّ و ژیانلهبهر و خوّل و دار و بهردی نیشتیمان بنووسیّتهوه و ناوی بنی شیعر و بو تازیزهکهی بنیریّتهوه

بتلیس ۲۰۱٤/۱۱/۵

كەسى تێدا نييە ئەم شارە بێ تۆ

به یادی ائهوا و بوّ روّحی انالیا پیّشکیّشه

واااي نالي... ئوستادي من!

شار لیّوریّژه له کهس و هیچ کهسیشی تیّدا نییه شار سیخناخه له دهنگ و هیچ کهسیش دهنگی نایی ٚ شار سهرشاره له رهنگ و وا له بی ٚرهنگیدا دهمری ٚ شار... شار... شار

ئوستادي من

ئهم ههواره بی هاواره و پر پریشه له هاوار

ههر ههموویان ئاشنامن کهچی پر پره له ئهغیار تا چاو ههلدهبری گولزاره وهلی پر پره له گولخار ئوستادی من

چاوی شیعری تۆ له حەسرەت سەرووی قەدی ئەو

ئەدى چاوى سپى و كزى ئيْمە

چى بكا له حەسرەتى يار

تۆ لەتاو ھىجرى ئەو

دهبوویه دوو رووبار

نالەي وشەت دەبوو بە مۆسىقا قوربان

ئەي نالەي نووساو و نادانى ئېمە

قوری چ خاکستهری بکا بهسهردا قوربان

وان

T.18 /11/10

وەرزى دوورى

ئەو رپشۆلەى سەروەختى كۆچ بەرەو كويْستان شكان دوو بالى پەك دەخا و لە ئازيزان جيْدەميْنى ببينە چەند بەلەنگازە

> ئەو كولىكەى سەھۆلبەندانى زستانى زىندەگىى لى دەتەزىنى

وەرزى رۆحى چەند بينازە

ئەو شالوورەى لەجياتى ئاسمانى بەرين قەفەسێكى تەنيا و تاريك دەبێتە مالى ژيانى

دل و دهمی چهند پر رازه

ئەو جۆبارەى ھێندىٚ كەرەت سالەوسالىش دەستى باران نمە سلاوێكى لىٚ ناكات شووشەى ھيواى چەند ناسازە

بزانه "لهم شهرحی دهردی غوربهته، لهم سۆزی هیجرهته"

له رپشۆله و كوليك و شالوور و جۆبارهكه

بەلەنگاز تر و

بیٚناز تر و

پر رازتر و

ناسازتر

منم من ئەي پەرىزاد

وان

۲۰۱٤ /۱۱/۲۰

داگيركەر

"میریٚ غازی شیریٚ تازی/ قیٚکرپان من دین ب بازی $^{\prime}$ من خازی شیری قه گازی/ دل $^{\prime}$ من بر، دل $^{\prime}$ من مه رخیری مهلای جزیری

تۆش داگیر کهریکی دیکهی بانی سهر و بۆیه نزایه کم ههیه له خودای بانی سهر و پاشان تکایه که له نزای ئهوه له خودا ده کهم تۆ ببیته دوا داگیر کهری ولاتی ههلای ههلای پر ئازاری من

تهنیا بو نهوه له خوا ده پارپنمهوه دوای تو هیچ داگیرکهرینکی تر پی نهخاته سهر پهرهی رو حی برینداری من تکای بچووکیشم له تو نهوهیه یان داگیرت نهکردایه ژیان و گیان و سهبر و سهفا یا که ههر داگیری ده کهی کهمی هیواشتر بیخه کار تیری تیژی دلشکاندن تیری نهشکهنجه و جهفا

ههمووتان داگیرم دهکهن جاری ٔ حهیرانی ئهم چهمه یا موٚسیقای گول ٔ و گیا جاری ٔ لهنجهی شیکی بهفر

یا نهرهی سروودی چیا

گەھى ھەقايەتى قەلا و

گەھىٰ شەپۆلى شىنباوى چاوى دەريا

گەھى نەورۆزى گر و پشكۆ

جاريٚ ئەم و

جاريٚ ئەو و

كەرەتى تۆ

گشت داگیر کهرهکانی تر

رهنگ و بوی شیر و شالاویان

دەبىيسترا

دروشم و ناسنامه و ناویان

دەبينرا

وهلی ته تو دوایه مینی داگیر که ران

ئەمىستا خۆيشم نازانم

له كام دهلاقهى تهمهن و

كيهه پهنجهرهي زهمهندا وهژوورکهوتي

ئەمىستا خۆيشم نازانم

له کام وهتهری نهستم و

كيهه كهلى قهسيدهمدا وهردهركهوتي

هێند دەزانم ئيستىعمارێكى سەرشێتى

تا دوا پلهی داگیر کردن

له ئەم و ئەو زۆر دۆستترى

ھەر وەكوو ئەوانىش دوژمن

وان

۲۰۱٤ /۱۱/۳۰

ریشی شیعرم سپی دەبیّ و به دەستی بەتال دیّمەوە

(مهولهوی) له داخی کوّست و فیراقی عهنبهر خاتوونی بینایی چاوانی داهات وهلی ههوری خهیالی ئهو ئاودارتر و

ے چاوی شیعری بیناتر بوو

(نالی)ی مهزن بو حهبیبهی زید و یار و نیشتمانی

دلی بوو به دهرد و کهباب

رِوْحی بوو به شاری ئهشك و شارای گریان

لی خهرمانی چامهی ئیشقی بهفه رتر و

ئاگرى پەيف و ھەلبەستى گەرمتر بوو

(حاجی قادر) کلۆ کلۆ توایهوه له حهسرهت بیکهسیی کوردان گری غوربهت سهر ئهرزی لی کرد به زیندان بهلام وهجاخی هۆنراوهی رۆشنتر و دهغلی بهیتی سهوزتر بوو

کهچی منی دهستکورتی باخی خهیال و نهداری بازاری شیعر و قهله قهلهنده ری واری وشه دینوی دوری دلوّپ دلوّپ له خوینی تهمهنم ده خوا خهزانی خهم گهلا گهلا

ئهوجا بهم زمانه کورت و زمینه پهرت و بلاوهوه بهم ئهندینشه کهم و تهنك و خامه کول و شکاوهوه نه دهتوانم به قهد قولیی نالهی فیراق

هاواری خوّم بنووسمهوه

نه پیم دهکری

ئەم شاخى قورسى دەردانە

بکهم به قهسیدهی ئیشق و

به دیا*ر*ی بۆتان بینمهوه

بۆيە ئەفسووس ئەم زستانە

رِیشی شیعرم سپی دہبی ٚو

به دەستى بەتال دىمەوە

وان

T.18 / 17 / 0

رازی گول و پهروازی وشه

لهسهر دوو بالى شيعريكم

دهچیته سهر بهرزایی باوهکوچهك و

شاخی خهمدیدهی شنروی

لەوى سەيرى

پهیکهری عومهر خاوهر و

شوينهواري مالى وهسمان ياشا دهكهي

لەنپو عەترى نامەيەكدا

دەتبەمەوە بۆ ئارابخا

بۆ ولاتى سەلاح داودە و ئەسىرى

دەنك دەنك مورووى نازكى منداليت

به کۆلانهکانی رەحیماوا و

ئيمام قاسمدا وهردهكهي

لەسەر پشتى ھەورى ھۆنراوەيەكى ديم

دهچیته ئاسمانی سنه و

لهبهردهم مز گهوته تهمهندیده کهی دارولئیحسان

بارانی وچانی دهدهی

لەناو ديرى سەفەرنامەيەكى سپيم

دەروۆيتە ناو جانتاي خويندكاريكي روۆژھەلاتي و

لەوى لەنيو گولى گەش و گەلاي تەردا

سلاو له پیر و جوانی

مهریوان و شاری قازی ده کهی

له گەل شنەباي پەخشانىكم

دەتگەيەنمە ئامەدى رۆخ و

هەوارى شيخەكەي ييران

چاوت پر دهبی ٔله سهیری ئاگری و ئاراراتی عیشق و بهههشتی دیرسیم و ئیرهم ههر لهویوه دهتبهمه پارچه پر زامهکهی رِوْژئاوام و

لەسەر تەپۆلكەي مشتەنوور

کوچه کوچهی دلی خوینتیزاوی شار و ئاهی گهرم و ههناسهی ههلکرپوزاوی

نێو کۆبانیت پیشان دەدەم

ههر تو له دوو تویی به گی کتیبیکم له گهل منداله کوردیکی سویدنشیندا

دەكەويە خەندە و جۆللانى

شانبەشانى ھەلبەستىكى مندالانەم لەگەل زارۆيە كوردىكى ئەمەرىكادا

دهیکهی به بهزم و دیلانی

ئەوە منم بە چوار كەنارى دونيادا دەتگيرم و

دەتكەم بە پەرى ئەو گولانەي

به مندالی له قهدی کتیبمان دادهنا

دهتکهم به ناو و ناونیشان

دەتخەمە نيۆ ئەو شيعرانەي پرن لە خەم

سیخناخ له سوزی گهرم و سهنا

كەچى ئەتۆ

لهناو چوار دیواری مالی

دله پەنھانەكەت بەندم دەكەي

له زیندانی تهلبهندکراوی روّحت پهکم دهخهی

بزانه من چ زۆرداریکی میهرهبانم و

تۆش چ پەرەسىلكەيەكى خوينىرىثر

من گەدايەكى چەند چاوتيْرم و

تۆش يادشايەكى لە برسێتيدا لێورێژ

چوار کهناری دونیا چهند بچووکه

ئهی گورگی بینتاوانی من چوار دیواری مالی دلت چهند گهورهیه ئهی پهپوولهی در و دوژمن

ھەولىر

سەرەتاى كانوونى دووەمى ٢٠١٥

چوار نیگای ساده

(1)

من دهمهوی ٚ شتی ٚبنووسم ساده تر له خوٚم قوولاتر له توٚ له یه کهمیان ههمیشه نایابم و له دووهمیشیان ههمیشه کهو توو **(۲)**

سەر زەمىن

پر پر بووه له بیدادی

چون به بی ٌ توٚ

من يەك شيعريشم پيٚ نەدەنووسرا

کهچی کهس باسی تو ناکات و

به منیش دهلیّن: جوانه، دهستخوّش...

(٣)

ئەگەر رۆژى

له کاتی دیتنی

ههر جوانییه کی سهر رووی گیتی

جیلوهی جهمالی توٚم نهدی

ئەوا دەبى

سۆراخى باشترين دوكتۆر بكەم

(3)

نازانم وهسفی به هاری دیداری بکهم لی دهزانم فه ای دیداری بکهم لی دهزانم خوریش چهند چرکهیه که به ر له ناوابوون ههم که قالیّکی کور ته ههم زیده جوان و فهم زیده کاریگهر

سلێماني

7.10/1/41

دياري

ئهمجارهیان که دینمهوه بونی وشه سهوزهکانی مهلا حوسینی باته یی و سیپانی سیامه ند و خهجی و گلی سهر ئارامگای خانی و ئاگری و سهرحه دانم لی دی بونی عه تری پهیقه کانی فهقی خاکییه کهی ته یران و حوجره و عیرفانی جزیری و حوجره و عیرفانی جزیری و

تیرۆژی نووری نهورهسی و

باژیرِهکهی مهم و زین و سهراپای بوّتانم لی ٚدی ٚ

ئەمجارەيان كە دېمەوە

رِهنگه رِهنگی گۆلی وان و بهفری قهرس و

کویره گوندیکی دلگیری نیزیك بتلیسم گرتبی

دوور نییه باخیکی ماردین

یا رووباریکی لای باتمان

یا شۆرە درەختیکی ئورفه

لەتى لە منيان بردبى

ئەمجارەيان كە دېمەوە

دەمەوى سەوقاتى دەستم

سورمهی سوبحانیی هوّنراوه و

وهسمهی وشه و توّقه و خرخالی خهیال ٚبی ٚ

گەرەكمە جانتاي دلم پرى

بازنگ و بخوردی بهیت و گول و گهردانهی گورانی و خهنهی خورپه و خهت و خال بی فهمجارهیان هه گبهی زمانم مشت کردووه له قهنهفری قهسیده و دهسرو که و پووله کهی پهیش و ههوری و متوموریی ستران له روّحما بوّتم داناوه دهسمالی سیاچهمانه و

کل و موستیلهی غهزهل و

گواره و خهزيمي حهيران

وان

شوباتی ۲۰۱۵

دلى ونبوو

ئەم چەند پەيقە، لە رِێگاى سەفەر و بەدەم گفتوگۆكردن لەگەڵ ھاوسەفەرێكەوە نووسراوە، دواى وردە دەستكارىكردنێك ئەمەى خوارەوەى لىٚ دەرچوو

> دهیانگوت گهر بکهویه واری دووری چامه و وشه بۆت دهبینته سهبووری دهیانگوت له غهریبی قهت مهترسی مۆمی شیعر لهوی بۆت دادهگیرسی کهچی لیره وشك بوو ئاوی سۆمام کویر بووه کانی بههره و بهیت و هیمام

له گشت دهردان بهسویتره دهردی غهریبی دل بیماری، ئه گهر له گشت دهردیش بهری بی ههرچهند خوش بی ئیره پیدهشت و شار و شاخی چهند دلگیر بی دار و دهریاچه و باخی مادام به چاوی سهر نابینم دار و دیار پرم له خهم، له دهرد، گومان و پرسیار با ههر بلین ئیره نانی: شه کر، ئاوی: شهرابه له دووری یار بو من ههر سیبریای سهرابه دهردی غوربهت کهسی نهیدیبی نازانی چونه دهردی غوربهت کهسی نهیدیبی نازانی چونه ئاوی: سویر، نانی: تال چیشتی: بی تام و بونه

باتمان ۲۰۱۰/۲/۱۷

من نەبوومايە... تۆ نەبوويتايە

من نەبوومايە

كى رشتەي تەمەنتى

دهخسته نیّو شهربهی شیعر و

دهیکردی به عهتری وشه و

دەيبردى بۆ رەزى رەوانبيٚژى كى؟

تۆ نەبوويتايە

کی مالی قهسیدهی نیشانی من دهدا و

رِیْگای باخی خوٚشخوانی

بۆ گولريى دەكردم و

به کوّلانه کانی چاپ و مهره کهب و کتیبدا

شارهزای دهکردم کی ؟

دەتبوورم لەوەي ھیشك بووم ھیٚندەي

بتخهمه رستهوه و

به ریزمانی چیهره و چاوتدا بچمهوه و

رينووسي ناوت حونجهكهم

بمبوره لهوهي

ماندوو بووى ماندوو

ئەوەندەي ناوسێريى ھەلبەستم بۆ چێكەي

هێندهی ڤیتامینی پیتم وێدهی

هیّندهی ساچ و پهرچهمی عهروز و قافیهم رِیْکخهی

وان

سەرەتاى ئادارى ٢٠١٥

وەك قەفەس

"وه ک قهفهس ئهم حوجره کون تێیه وا گرتوومیه ناو تار و پووردی عهنکهبوتی زوّره لێی کردووم به داو نالی

> له دهرهوه ههر بهخوّت و شهقامیّکی تهنیا و تهزیو دیّیهوه مال

۹ ـ ئەم چەند دۆرە، شۆخىيە لەگەل ئەو قوتابىيانەى باشوورى كوردستان، ئەوانەى لە باكوورى نىشتىمان
 گېرساونەتەوە بۆ خوۆندن و نوكتەى سەير سەيريان ھەيە لەگەل شيو لۆنان و قاپ شوشتندا...

هێلکهوروٚنێکی بێتام و شلەساوەرىكى رەنگپەريو چايەكى ھەلبزركاو و کوپیکی بۆرھەلگەراو و چەند قاپىكى باغەي چلكن مەتبەخىكى بى ئارام و قاوەيەكى تال وەك زەقن چەند پارچەيى له لاقه مريشكي بۆنسۆ و سەلاجەيەكى ھەراشى خالی له بۆنی ههست بزوین بهتال له تامی لیکر ژین چوار قل تهماتهی بیّ خویّن و لەتى لە گېزەرى گەنيو دوو دانه بیبهری یوچ و

نیو کیلۆ کوولهک*هی ر*زیو سەر كەوەنتەر: پاكەتى كيكى بەتال و خويدانيكي شيني دژوون کترییهکی بۆری کهته و قوتوویی دۆشاو و پهکی روون چەقۆيەكى پەستى تورە که بۆنی پیاز و خهیار و پەنىرى توركى و عەلوك و سێو و پهتاتهي لێوه دێ شەش حەو دانە كىسى بەتال که له تورهگهی شیّتان دهچی پینج کهوچکی بیتاقهت و يارزونگيكي دهسك شكاو تەباخىكى سپيى چوار چاو بەس سىپتى ديار نىيە

لهبهر دهنکه برنجی سووتاو!

لەبەر رەنگى زەيتى رژاو

ئەملا دەنكى خورما و ماستاو

لەوى تليەي چا كەوتووە و

ئەولا دەبەي شكاوى ئاو

چیت بۆ باسکەم؟

ليّره لهم سر و سهقهمي رِوْحهدا

نه منداليّ دهليّ بابه

نه کهس دهلی بۆ ئیش *ر*ابه

نه پهکي دهلي ده وهره چاپهکه سازه

نه دەبىستى دۆستى بېژى

ئەم جومعەيە

نۆرەي برنجى عەنبەربۆ و قەل و قازە

نه کفتهیی مهستت دهکا

نه دۆلمه و سلقی دهبینی

بۆ تۆلكە و كەنگر شێت دەبى و بۆ بريانييش پر برينى!

وان

ئادارى ٢٠١٥

صهباحولخهير

به ر_وخسهتی مهلای جزیری و لهسهر رپتمی شیعری (صهباحولخهیر یا خانم)

صهباحولخهیر نیشتیمان ئاسمانت چهتر و سایهبان ئهوهنده شیك و شیرینی وهسفی تو نایهته زوبان

صەباحولخەير ئەى دايى قوربانتم گولى رەعنايى

چەن قەرزارى لوتف و سۆزتم لالم لە مەدح و سەنايى

صهباحولخهیر گولنیگار به قهد جوانی دهشت و کوّسار هیّندهی روونیی چاوی کانی لیّت بی سلاوی پرشنگدار

صهباحولخهیر چلچرای من دلزینده و دیدهشههلای من گولچیهرهی باخی تهمهن و عهنبهر خاتوون و سهلمای من

صەباحولخەير قاسپەى كەو شوانى تازە ھەلساو لە خەو

خویّنده قانی شیر حه لال و پیّشمه رگه و بیّدارانی شهو

ھەولىر

بەرەبەيانىي ۲/٤/٥٠١٥

چرای شیعری من دەسووتیّ

ههر کاتی تو دهکهویه نیو تهمی خهمان، چرای شیعری من دهسووتی که دهکهویه بهر شهپولی تیژی زهمان، چرای شیعری من دهسووتی وهختی گورگی نائومیدی، له بهرخی ژینت هار دهبی و لیت دهسینی گولی ژیان، چرای شیعری من دهسووتی نهو دهمهی قهلهمی ئافات، شتی له دهفتهری عومر دهنووسی و دهتخاته گریان، چرای شیعری من دهسووتی دهنووسی و دهتخاته گریان، چرای شیعری من دهسووتی ههر گاهی بای لمستان دی، لهنجهی چهمیکت تیکدهدا شك نابهی هیچ دهوا و دهرمان، چرای شیعری من دهسووتی شک نابهی هیچ دهوا و دهرمان، چرای شیعری من دهسووتی سیدهیه کو تراوی ولات

جزیرهی بۆتان

نیسانی ۲۰۱۰

پەنجەرەكە دەكەمەوە شيبا

يەنجەرەكە دەكەمەوە شيبا

نەبادا بۆسۆى غەرىبى

شەلالم كا لە مەرگ

نەوەك پەنجەي شىعرە شىدارەكانم

تەزيو تەزيو ھەلوەرين

ئەوسا كى بە وشە بووكەشووشەت بۆ چىكا

كئ (رِوْميوْ) و (ئەلفرىدۆ)ت '' بوٚ بخاتە رِستەوە!

١٠ _ مەبەست لێى ھەردوو كاراكتەرى فىلمى كارتۆنى رۆمىۆيە.

پەنجەرەكە دەكەمەوە شيبا

كيّ دهلي سهباي ئهم سوبحه

بۆنى گولنارىكى كەركووكى لى نايە

كيّ دەلىّ نەسىمى ئەم سەحەرە

لهلای روزه ههنجیریکی ههریر و باتاسهوه نایه

كي دهلي باوهشي ئهم كزهبايه

پر نیبه له بهرامهی سنوبهرهکانی ههیبهت سولتان

کی دہلی مالی ئاوا

ئەم بايە لە خاكوخۆلەوە ھەلى نەكردووە''

يەنجەرەكە دەكەمەوە شيبا

با تاله تیشکی ئیوارهیه کی نارنجی

پرِ پرِمکا له نوور

نەبادا ئەم زەمھەرىرى دوورىيە

۱۱ ـ ئاماژهیه بۆ نیوه دیزی (حهبیبهی مالیاوا مالی ئاوا)ی نالی و (خاکوخۆل)ی زیدی وی.

ئهم سر و سهقهمی غوربهته ئهم نساری بی توییه خوین و ختووره و خهیالم بکاته بووز

پهنجهرهکه دهکهمهوه شیبا
بهلکو ماشینیک بیرهدا تیپهری
سهدای دهلوی لوی کاویساغای لی بهرز بیتهوه
بهلکو ههراوزهنای کومهلی مندال بیته بهر گویم
کتومت له هاواری مندالانی کولانیکی تهیراوه بچی
بهلکو چوار مهکتهبلی چکوله ببینم
جانتای شانیان ههر له هی (کاف) و (پی) " بچی

شیعریک به دهنگی شوکروللای بابان و پهروین موشیری

بهلکو ئەناناس فرۆشیکی گوی گران

دوگمهی رادیوٚکهی بادا و

۱۲ ـ ئاماژهیه به ناوی جگهرگۆشهکانم، که به پیتی (ك) و (پ) دهست پیدهکهن.

ئهم ناوه پرکا له جیلوه و جوله و جوانی

به لکو له پر سیحری ده نگین بیته به ر گویم و بلی:

"گەلى برادەرىنە ئەمن ئەستىرەكم لى ھەراتىيە

له لايي روزههراتي

قەت لە درى ٚمن ئاوا نابى...."

پەنجەرەكە دەكەمەوە شيبا

له نهوّمي پێنجهمي بالهخانه يه کي (وان)ێوه

تهماشای رِیْبوار و ئەفەندی و پیر و جوانی سەر شەقام دەكەم

ئەوە خوايە، پيرەژنيڭ ببينم

دوعاكاني بچينتهوه سهر نهغمهي دوعا گهرمهكاني دايكم

ئەوە خوايە، ھەسپسواريك بيرەدا تيپەرى

كتومت لهو دهرويشه راوچييه بكا

که ههموو چیشتهنگاوان بهخوی و ههسییکی بوز و

دوو تاژیی مل به قریته

تا له گردی بهرمالان ئاوا دهبوو نیوهی عومری مندالیمی له گهل خوّیدا دهبرد ئهوه خوایه، دیّوهرهیهك بهو ناوهدا گوزهر بكات به لههجه و ئاوازی خوّمان هاوار بكات:

شهعر بهنااات شهعربهنااااااااات

پەنجەرەكە دەكەمەوە شيبا

پەنجەرەكە دەكەمەوە

يەنجەرەكە

وان

T.10 /E/10

بهوهدا دهزانم

"وەش رەنگى بازەم، سا دەى بى رەنگى شادى با وەس بۆ، وەختەن دل تەنگى" مەولەوى

بهوهدا دهزانم تو لیره نیت دلتهنگی سبهینان بهر له من له خهو ههلدهستی و تهمی بهر پهنجهرهکهم لادهدا دلتهنگی شامینوکم بو تیدهکات و بهرچاییم لهگهل دهخوات بهرچاییم لهگهل دهخوات بهوهدا دهزانم تو لیم دووری

دلتەنگى تا سەر سوچى كۆلان بەرىم دەكات و

پاشان به عیشوه و سهخاوهتهوه پیم دهلی

هێوارێ زوو وهرهوه دوا نهکهویت ها

بهوهدا دهزانم تو ليْره نيت

تەنيايى بە كۆلمەوەيە

تەنيايى لەناو ياس لە تەنىشتمەوە دادەنىشى ٚ

تەنيايى لەگەل من سەيرى ئەو دار ھەرميْيانە دەكا

که جوانی له سهری زولفیانهوه دهتکی

تەنيايى وەك من لە يياسەي ئەو قورىنگانە ورد دەبيتەوە

که وهختی ٚپارویی ٚگهنم دهخوٚن

له مینای گهردنیانهوه دیاره

بهوهدا دهزانم تۆ لیٚم دووری

تەنيايى لەگەل من دەچيتە حزوورى

(دەنگى پێى ئاو)ى سوھراب

تەنيايى لەگەل من گوي لە ھاژەي

سترانیکی (حهسهن دهرزی) ده گری

تەنيايى لەگەل مندا خەيال دەپباتەوە

بۆ تاق و بەر ھەيوانى مندالى

بۆ كن مامۆستاى وانەي كوردى و

له گەل ٚمندا

(تۆ تۆپى يارى كردنى، وەك كوولەكەي رۆحى منى) دەليتەوە

بەوەدا دەزانم تۆ ليْم دوورى

چوون سر كەفرۆشيكى بى تەبيعات

گێچەڵ بە نارنج و سماق دەكەم

كام شاخ سەختە دەمەوى سەرى خۆمى لى بدەم

کێهه رووبار تیژ و ترسناکه

گەرەكمە رۆحى خۆم بخەمە بەر ھاۋەى وى

بەوەدا دەزانم تۆ ليرەيت

بالنده بهك هه به

مالیان ده کهوینه لای چهپی کولانی قهفهسی سینگم به ترپهی گۆرانییه کانیرا دیاره ئهو بالندهیه تۆیت بهوهدا دهزانم تۆ لیرهیت تۆ لینمهوه نزیکی نزیك

وان

مایسی ۲۰۱۵

نيگاره چكۆلەكان

"ئهو نیگارانهی له کات و شویّنی جودادا و زیّتر بهدهم ریّگای سهفهرهوه کیّشراون، دواتر به فلّچهی وشه و بوّیهی خهیالّ تیفتیفه دراونهتهوه"

"تا دی"

تا ديٚ

دونیا، به خوّل و ئاو و ئاگر و باوه

به مروّ و مالات و بیکیان و کیاوه

لهبهر چاوم كال و بچووك دهبيتهوه

كەچى بەژنى ئەوپنى تۆ بلندتر و

رەنگى عىشقت تۆختر

ئەي مەعشووقە ئاسمانىيەكەي كىشوەرى دل

"جەنگاوەر"

جەنگاوەرىڭ، تىكشكاو لە شەرى سياسەت و

دۆراو لە بەرەي ئايدىۆلۆژيا

موفلیس له سهنگهری پول ٚو

دەستبەتال لە مەيدانى كورسى

جەنگاوەرىڭ، نە جارى تەپلى سەركەوتنى لىدا

نه به غەنىمەتى شەرەوە كەرەتىك رۆيشت به رىكادا

جەنگاوەرىكى بە بى جەنگ

ر هنگیکم من ههر به بی رهنگ

جەنگاوەرىك بى ھەدادان

بی فیشهك و مهشق و مانور

بيّ بهرههم و بيّ دهسكهوت و مات و حهيران

ئهی خوایه گیان تهنی له جهنگی ئهوین و وشه

بهس له عیشقی که ژو کانی

له خوشهویستی ئهستیره و له ماچی مانگهشهو و خاك

له شیعر و راز و سۆزی پاك

سهر کهوتوو و پایهدارمکهی پر له دهنگ و جهنگ و جیلوه و هاوارمکهی

"دەزانم، بەلام..."

دەزانم لەويٚ

نه پرچی سهوزی شۆرٍهبی و

نه کانیی روونی چاو قرژال

نه شار و نه دی و نه شاخ و

نه سهدای ستران و نه ئاوازی شمشال ٚ

هیچیان سهرسامم ناکهن نا

دهزانم ههر دوای دوو سی ٚڕۏٚژی دیکه

تهنانهت له خوّم و شیعر و خهیال و وشه و کتیبیش بیزار دهبم و

چك... چك... چك... غوربەت دەژميْرم

دهزانم سال و مانگ و حهفتهی ناوی

ههر دوای دوو سی ٚروٚژی تره

له گهل (حاجي) دهليم:

"مەيرسە دەردى غەرپىي و لەززەتى وەتەنم

ئەوى لە دەستى دەگريام ئەمينستە بۆى دەگريم" دەزانم و دەزانم و دەزانم بەلام...

"كزهبا"

کز دادهنیشتم کز

کز ریمدهکرد کز

کز کز کزانی خوّم دهنووسیهوه کزهی جهرگم

به کزهی بایی برینی ته رم کزر دهبوو و ههموو گیانم ده کزایهوه

که کزهبا ههلیده کرد کزه کزی سووتانی من خوّشی ده کردهوه

که خوینی وشه له دهمارهکانی کزهبادا دهمهیی

دله کزهی من خهوی دهزرا

"که دلنیای"

تۆ كە دلنياى دەتوانى

به بهردی بیدهنگی سهرم بشکینی

بوّ شيري وشه له كالان دهرديني؟!

"یادگا*ر*ی"

وهختی ده روی ده و یادگارییه کی توّم لا نییه من هیچ دیاری و یادگارییه کی توّم لا نییه جگه له تریفهی ئهو وشه سادانهی کانیی ئهوین دهخهنه خهنده مالی شیعر پر ده کهن له جوانی و لهنجه وهختی ده روّم نه ئهمانه تیّکم لاته نه هیچ قه رزیّکم لهسه ر ته بی له عه تری ئه و شیعرانهی گهرم و گهشن وه کو یشکو

"بۆ دايكم"

نا نا ھیچیان تامی نانی دەستی تۆی لی ٚنایی ٚ

سرك و ساوان چەشنى چرۆ

چەندە خۆشە گشت سبەينان بيخۆى لەگەل ٚقاپى ٚماست و پيالە چايى

"به ههله هاتووی"

تۆ بە ھەلە ھاتووى ھاو*ر*ى ٚ

چوون نه قاپييه کهم له توخمي تهلايه

نه ماله کهم له نهسلی ئهلماس

خاترجهم به

مروٚڤیٚکم تا توٚز و خوٚل ٚحهزکا کرمانجم کرمانج

تا میر و برکا کلاسیکم کلاسیك

تا سادهيي دهليّ بهس لاديّييم

ئينستاش له ديالوزگي نيو خهونه كانمدا

به قات و بۆينباخ دەليّم سانتۆر و پانتۆر و

بچمه بنی دونیاش تا شهنده*ری* و شامینۆك ههبی

نه لايهك له سهندهويچ ده كهمهوه

نه به بۆنی پیتزا دەمم لیك دەكا

ئيدى ئەوە منم سادەم سادە

تا سەر ئیسقان كرمانجم كرمانج

بگەرىێوە ھاورى ٚتۆ بە ھەلە لە دەرگات داوە

"زريزه"

ز: پیتی یه کهمینی (زام) و پیتی دوایهمینی (مراز)

تا (زام)ى ھەلزنان نەبىنى

ناگەيتە لوتكەي (مراز)ان

ر: پیتی په کهمینی (رهش) و پیتی دوایهمینی (شهر)

به ههندی چاورهش ده گوترا (چاوقله تری) و

ههندی کهسیش ههموو دهم حهزی له (شهر)ی سپییه

ی: پیتی یه کهمینی (یار) و پیتی دوایهمینی (وازی)

نه (یار)ی، نه (نهیار)ی واز لهو (وازی)یهش ناهیّنی

ز: گرنگ نییه پیتی یه کهمینی کیّیه و پیتی دوایهمینی کیّ

ليّ، بيّ (زهينهب) و (زارا) و (زوراب) و (زريزه)...

زمانی خهالوه تمان گرت و زهمینی ئاوه دانیمان جیهیشت

ه: پیتی یه کهمینی (ههنسك) و پیتی دوایهمینی (تۆله)

ئەگەر مان لە (ھەنسك)ىش بگريت حەسحەسى (تۆلە)ت ناخەوى

"شكان"

دەزانى من و تۆ زۆر لە يەك دەچىن چوون عەياميكە ھەردووكمان ھەر سەرقالى شكاندنين من به شیلهی شیعر تینویتی روّحت دهشکیّنم تۆش بە بەردى بيدەنگى مىناي دلى من من بهو كۆلى خەم و دەردى دەروونەوە رچهی خهم و دهرد دهشکینم تۆش بەو سۆما پر لە جىلوە و ئەفسوونەوە ریکۆردی گیتی دەشکینی من ههر به ههوری خهیال و به بارانی ئهو دوو چاوهم تۆزى خەمى خاك دەشكىنم کهچی ئەتۆ لە ماوەي چاوتروكانيكا

سنوورى دلرهقى دهشكينى

"سارد"

بهینی من و توٚ سارد بووه سارد

گفتوگۆی نێوانمان پر ٖبووه له وشهی ساردوسرؚ

کەي بيٽم

به کوپی ٚچای جیهان گهرمی دهکهیتهوه هاوری ٚ!

چاپکراوهکانی دیکهی نووسهر:

_ رازه ساده کانی بدفر، شیعر، سلیمانی / ۲۰۰۶

_كەرويىشىك خەو بە فىلەوە دەبىنى، چىرۆك بى مندالأن، ھەولىر/ ٢٠١٠

_گوتوبیّژ، گفتوگنی رِوْژنامهوانی، ههولیّر/ ۲۰۱۱

_سۆماى پاكژ، چيرۆك بۆمندالان، ھەولىر/ ۲۰۱۲

_گولامئهستیره، شیعربز مندالان، ههولیر/ ۲۰۱۲

_ زمان و میدیا، تویژینهوه، ههولیر/ ۲۰۱۳

_مندالْيكى پايزنشين، شيعر، هدولير/ ٢٠١٤

له ئەوساى مندوه بۆ ئىستاى تۆ، نامە، ھەولىر/ ٢٠١٤